

Xavier Casademunt, més que un mestre

Xavier Casademunt o una història que no es podia explicar.

*H*avia demanat un poble petit i tranquil i l'han destinat a Sant Jordi Desvalls. Són els anys seixanta. *Xavier Casademunt i Arimany*, que en compleix tres més que el segle, és el mestre dels nois. Els alumnes el troben eficient i afectuós; els pares el veuen anar amunt i avall com un home treballador i ordenat, un xic distant però estudiós de la realitat del poble, fins a l'extrem d'escriure l'opuscle *Notes breus de geografia i història de Sant Jordi Desvalls*. No en saben gaire res, de la vida d'aquest home discret: només que ha arribat a mestre de Sant Jordi, després de fer de comptable, durant dotze anys, en una empresa de Girona.

Més tard, quan el senyor mestre ja és jubilat, els ex-alumnes el veuen aparèixer de sobte als diaris i comencen a descobrir la seva veritable història: una història extraordinàriament rica que abans no es podia explicar i que el seu protagonista havia dissimulat.

Xavier Casademunt i Arimany, figuerenc de naixement i gironí de residència, havia estat quelcom més que un mestre i un administratiu d'empresa comercial. L'any 1932, com a militant d'Esquerra republicana, va ser elegit Diputat al Parlament de Catalunya per la circumscripció de Girona. A la cambra hi va fer una tasca important, sobretot a través de la comissió de Cultura. D'allà va passar a ser Director General d'Ensenyament, i Comissari de l'Oficina de Refugiats, durant la guerra civil. Després va venir l'exili de deu anys a França i a Mèxic, el retorn a Girona, el treball d'oficinista

i, al capdavant, el reingrés al Magisteri. L'antic director general d'Ensenyament tancava la seva vida activa com a mestre de poble: allò que en el fons, i per damunt de tot, havia volgut ser sempre.

Ara, quan el país ha recobrat la possibilitat de saber i de parlar, els ex-alumnes de Xavier Casademunt han cridat el seu antic mestre, de 87 anys, i l'han fet tornar a Sant Jordi Desvalls per tal de retre-li un homenatge. La revista *Paraules al vent* ha rescatat de l'oblit els seus fets i els seus escrits per tal de confegir amb ells un número extraordinari. Les primeres autoritats del municipi i de l'ensenyament s'han associat al reconeixement general. I l'homenatjat ha pogut escoltar complagut, de llavis dels seus antics alumnes, paraules com aquestes: "gràcies pels seus ensenyaments; gràcies per la seva amistat; gràcies per l'esperit de llibertat i de respecte a les persones i a les idees que, sense discursos, ens va anar inculcant".